

HCT-1601410101010901 Seat No. _____

B. J. M. C. (Sem. I) (CBCS) Examination

October – 2017

**Paper - IX : Elements of Translation
(Elective Group A)**

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ નીચેના ફકરાનું ગુજરાતી અથવા હિન્દીમાં ભાષાંતર કરો : ૧૪

AHMEDABAD : Is the denial of regular service to a government employee a violation of human rights punishable under the Protection of Human Rights Act ? The state government insisted that such a situation calls for criminal prosecution before a court of law, for denial of the right to equality. The Gujarat High Court declined this argument. The HC said not regularizing the services of an employee is a civil dispute and can at best be dealt with by a labour court and not by a criminal court for human rights violation. This question cropped up in the case involving Kaliben Mori, who worked as a daily-wage labourer at Kitak Shashtra Vibhag of Junagadh Agriculture University since 1993. She claimed that she had worked for more than 240 days a year for more than a decade and was hence entitled to be made a regular employee and was eligible for all benefits. She filed a criminal complaint against the university registrar and the principal of her department in 2011. She also filed a case before a local labour court in this regard. Acting on Mori's complaint, for violation of Section 30 of the Human Rights Act, the district court summoned the registrar and the principal in October 2011. The district court in January 2012 sent the case papers to a magisterial court for further action. The university officials rushed to the high court against this criminal complaint for violation of human rights and argued that the court could not have taken cognizance of the case without an inquiry by the human rights commission and its findings.

અથવા

૧ નીચેના ફકરાનું ગુજરાતી અથવા હિન્દીમાં ભાષાંતર કરો :

PALANPUR : The death toll in the devastating floods that ravaged north Gujarat districts of Banaskantha and Patan has risen to 186, according to the data provided by the state flood control room. The maximum deaths have happened since July 21 in Banaskantha district that was pounded by incessant rainfall and due to release of massive quantity of water from the local dams later. Control room sources said that 61 deaths, mostly due to drowning, have been reported from Banaskantha alone. Chief Minister Vijay Rupani has announced that he would be camping in the district for next five days to oversee relief and rehabilitation work. On Sunday, Rupani met the relatives of the 17 people from a family who died in Khariya village of Kankrej taluka. At least 28 bodies have been recovered from the Banas river in Khariya and nearby villages alone. He also interacted with family members of the victims and distributed compensation cheques. "This is the worst flood of the century in Banaskantha," Rupani said. He also visited Dhanera, which was the worst-affected and met farmers and traders at the Agriculture Produce Market Committee (APMC), which has been forced to dump nearly 4,000 tonne rotten grains into a 10 hectare government wasteland. The APMC has sought Rs. 80 crore as assistance from the state government to start everything afresh. "Assured them of proper and timely assessment of the damage caused due to the devastating flood," Rupani tweeted.

૨ નીચેના ફકરાનું અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર કરો :

૧૪

મુંબઈ : મહારાષ્ટ્ર સરકારમાં ફરજ બજાવતા આઈ.એ.એસ. પિતાના ૨૨ વર્ષના પુત્રએ ગઈકાલે સાંજે બહુમાળી ઈમારતની છત પરથી કૂદી જઈ જીવ આપી દીધો હતો. મહારાષ્ટ્ર સરકારના મહેસૂલ સચિવ કેદાર કુલકર્ણીનો યુવાન પુત્ર મયંક સાંજે મિત્રને ત્યાં જતો હોવાનું કહી ઘરેથી નીકળ્યો હતો. મલબાર હિલ પરના નિવાસસ્થાનેથી નીકળી તે નરીમાન પોઈન્ટ તરફ ગયો હતો અને ત્યાં 'હેરીટેઝ' ઈમારત પરથી કૂદી ગયો હતો. ઘટનાની જાણ થતા પોલીસ ઘટના સ્થળે પહોંચી હતી અને મૃતદેહની ઓળખ થતા મયંકના પિતાને જાણ કરી હતી. મયંક ઘેરથી નીકળ્યા બાદ લગભગ દોઢ કલાક પછી આ ઘટના બની હતી. દોઢ કલાક મયંક

અન્યત્ર રોકાયો હતો કે કેમ તે દિશામાં પણ પોલીસે તપાસ શરૂ કરી છે. ઘટના સ્થળે મયંકના પિતા અને માતા આવી પહોંચતા કરુણ દૃશ્યો સર્જાયા હતા. મયંકના મૃતદેહને જરૂરી કાનૂની વિધિ કરી નજીકની સરકારી હોસ્પિટલમાં પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલવામાં આવ્યો હતો. મયંક મુંબઈની એક જાણીતી ઈજનેરી કોલેજનાં છેલ્લા વર્ષમાં અભ્યાસ કરતો હતો. પોલીસે આત્મહત્યા પાછળનું કારણ જાણવા તપાસ શરૂ કરી છે. મયંકના બે મિત્રોની પૂછપરછ કરીને આત્મહત્યાનું કારણ શોધવા પોલીસે પ્રયાસ કર્યા હતા, પણ નક્કર કારણ મળ્યું નથી. કુલકર્ણી દંપતી પાસેથી પણ વિગતો મેળવવામાં આવી હતી. બે દિવસમાં ચોક્કસ કારણ મળશે તેવી પોલીસને આશા છે. પ્રેમ પ્રકરણ કારણભૂત છે કે કેમ તે દિશામાં પણ તપાસ થશે, તેમ પોલીસે જણાવ્યું હતું.

અથવા

૨ નીચેના ફકરાનું અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર કરો :

૧૪

નવી દિલ્હી : ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં ભારત ૭.૫ ટકાનો વૃદ્ધિ દર હાંસલ કરશે તેવી આશા નીતિ આયોગના ઉપાધ્યક્ષ અરવિંદ પાનગરિયાએ વ્યક્ત કરી હતી. રોજગારી વિપુલ માત્રામાં ઊભી કરવી એ દેશ સામેનો મુખ્ય પડકાર હોવાનું તેમણે જણાવ્યું હતું. ભારતમાં આર્થિક વિકાસ અંગેનો અહેવાલ રજૂ કરતા તેમણે આર્થિક સુધારા પર પણ ભાર મૂક્યો હતો. સાતત્યપૂર્ણ વિકાસ ભારતના અર્થતંત્રનું મહત્વનું લક્ષણ છે અને એ દિશામાં છેલ્લા ૩ વર્ષમાં ઝડપી પ્રગતિ થયાનું પણ તેમણે જણાવ્યું હતું. ભારતનો આર્થિક વિકાસ એ રોજગારીવિહીન વિકાસ હોવાનું તારણ તેમણે નકારી કાઢ્યું હતું. ‘મેઈક ઈન ઈન્ડિયા’ ઝુંબેશ આર્થિક વિકાસને ગતિ આપશે. કૃષિ અને કૃષિ આધારિત ઉદ્યોગોના વિકાસને અગ્રતા આપવાની જરૂરિયાત તેમણે સ્વીકારી હતી. રોજગારી અને ઉત્પાદકતા બંને વિકાસનાં મુખ્ય સાધન છે અને બંને પર ધ્યાન આપવું જરૂરી છે તેમ તેમણે ઉમેર્યું હતું. ચાલુ નાણાકીય વર્ષના પ્રથમ ત્રણ માસના અહેવાલમાં કૃષિ બજારને સુદૃઢ બનાવવા લેવાયેલાં પગલાંની વિગતો પણ સામેલ કરવામાં આવી છે. ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે કારીગરોને તાલીમ આપી ઉત્પાદકતા વધારવાની પણ હિમાયત કરવામાં આવી છે. દેશ લઘુત્તમ આયાત અને મહત્તમ નિકાસ કરે તે માટેની રૂપરેખા તેમણે રજૂ કરી હતી. દેશમાં વિદેશી મૂડી રોકાણ વધારવા સાથે સ્વદેશી રોકાણ પણ વધવું જરૂરી છે. કુશળ કારીગરોને પ્રોત્સાહન આપવાનું તેમણે સૂચન કર્યું હતું. બેન્કોના વ્યાજદર સ્થિર રાખવાની જરૂરિયાત તેમણે વર્ણવી હતી.

૩ ભાષાંતર એટલે શું ? ભાષાંતરનો અર્થ વિવિધ વ્યાખ્યા દ્વારા સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ ભાષાંતરનો ઇતિહાસ વર્ણવો. ૧૪

૪ (અ) અનુવાદના નિયમો અને તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૭

અથવા

(અ) સારો અનુવાદ કરવા માટેની પ્રક્રિયા સમજાવો. ૭

(બ) 'અનુવાદ એ વિચાર વિસ્તરણ છે.' - વિધાન સમજાવો. ૭

અથવા

(બ) હેતુ અનુસાર અનુવાદના પ્રકારોની છણાવટ કરો. ૭

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) આજના યુગમાં અનુવાદનું મહત્ત્વ

(૨) સારા અનુવાદકની લાયકાતો

(૩) પત્રકારત્વ અને અનુવાદ

(૪) વિષય અનુસાર અનુવાદના પ્રકારો.

ENGLISH VERSION

- 1 Translate following paragraph in Gujarati or Hindi : 14

AHMEDABAD : Is the denial of regular service to a government employee a violation of human rights punishable under the Protection of Human Rights Act ? The state government insisted that such a situation calls for criminal prosecution before a court of law, for denial of the right to equality. The Gujarat High Court declined this argument. The HC said not regularizing the services of an employee is a civil dispute and can at best be dealt with by a labour court and not by a criminal court for human rights violation. This question cropped up in the case involving Kaliben Mori, who worked as a daily-wage labourer at Kitak Shashtra Vibhag of Junagadh Agriculture University since 1993. She claimed that she had worked for more than 240 days a year for more than a decade and was hence entitled to be made a regular employee and was eligible for all benefits. She filed a criminal complaint against the university registrar and the principal of her department in 2011. She also filed a case before a local labour court in this regard. Acting on Mori's complaint, for violation of Section 30 of the Human Rights Act, the district court summoned the registrar and the principal in October 2011. The district court in January 2012 sent the case papers to a magisterial court for further action. The university officials rushed to the high court against this criminal complaint for violation of human rights and argued that the court could not have taken cognizance of the case without an inquiry by the human rights commission and its findings.

OR

1 Translate following paragraph in Gujarati or Hindi : 14

PALANPUR : The death toll in the devastating floods that ravaged north Gujarat districts of Banaskantha and Patan has risen to 186, according to the data provided by the state flood control room. The maximum deaths have happened since July 21 in Banaskantha district that was pounded by incessant rainfall and due to release of massive quantity of water from the local dams later. Control room sources said that 61 deaths, mostly due to drowning, have been reported from Banaskantha alone. Chief Minister Vijay Rupani has announced that he would be camping in the district for next five days to oversee relief and rehabilitation work. On Sunday, Rupani met the relatives of the 17 people from a family who died in Khariya village of Kankrej taluka. At least 28 bodies have been recovered from the Banas river in Khariya and nearby villages alone. He also interacted with family members of the victims and distributed compensation cheques. "This is the worst flood of the century in Banaskantha," Rupani said. He also visited Dhanera, which was the worst-affected and met farmers and traders at the Agriculture Produce Market Committee (APMC), which has been forced to dump nearly 4,000 tonne rotten grains into a 10 hectare government wasteland. The APMC has sought Rs. 80 crore as assistance from the state government to start everything afresh. "Assured them of proper and timely assessment of the damage caused due to the devastating flood," Rupani tweeted.

2 Translate following paragraph in English.

14

મુંબઈ : મહારાષ્ટ્ર સરકારમાં ફરજ બજાવતા આઈ.એ.એસ. પિતાના ૨૨ વર્ષના પુત્રએ ગઈકાલે સાંજે બહુમાળી ઈમારતની છત પરથી કૂદી જઈ જીવ આપી દીધો હતો. મહારાષ્ટ્ર સરકારના મહેસૂલ સચિવ કેદાર કુલકર્ણીનો યુવાન પુત્ર મયંક સાંજે મિત્રને ત્યાં જતો હોવાનું કહી ઘરેથી નીકળ્યો હતો. મલબાર હિલ પરના નિવાસસ્થાનેથી નીકળી તે નરીમાન પોઈન્ટ તરફ ગયો હતો અને ત્યાં 'હેરીટેઝ' ઈમારત પરથી કૂદી ગયો હતો. ઘટનાની જાણ થતા પોલીસ ઘટના સ્થળે પહોંચી હતી અને મૃતદેહની ઓળખ થતા મયંકના પિતાને જાણ કરી હતી. મયંક ઘરેથી નીકળ્યા બાદ લગભગ દોઢ કલાક પછી આ ઘટના બની હતી. દોઢ કલાક મયંક અન્યત્ર રોકાયો હતો કે કેમ તે દિશામાં પણ પોલીસે તપાસ શરૂ કરી છે. ઘટના સ્થળે મયંકના પિતા અને માતા આવી પહોંચતા કરુણ દૃશ્યો સર્જાયા હતા. મયંકના મૃતદેહને જરૂરી કાનૂની વિધિ કરી નજીકની સરકારી હોસ્પિટલમાં પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલવામાં આવ્યો હતો. મયંક મુંબઈની એક જાણીતી ઈજનેરી કોલેજના છેલ્લા વર્ષમાં અભ્યાસ કરતો હતો. પોલીસે આત્મહત્યા પાછળનું કારણ જાણવા તપાસ શરૂ કરી છે. મયંકના બે મિત્રોની પૂછપરછ કરીને આત્મહત્યાનું કારણ શોધવા પોલીસે પ્રયાસ કર્યા હતા, પણ નક્કર કારણ મળ્યું નથી. કુલકર્ણી દંપતી પાસેથી પણ વિગતો મેળવવામાં આવી હતી. બે દિવસમાં ચોક્કસ કારણ મળશે તેવી પોલીસને આશા છે. પ્રેમ પ્રકરણ કારણભૂત છે કે કેમ તે દિશામાં પણ તપાસ થશે, તેમ પોલીસે જણાવ્યું હતું.

OR

2 Translate following paragraph in English.

14

નવી દિલ્હી : ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં ભારત ૭.૫ ટકાનો વૃદ્ધિ દર હાંસલ કરશે તેવી આશા નીતિ આયોગના ઉપાધ્યક્ષ અરવિંદ પાનગરિયાએ વ્યક્ત કરી હતી. રોજગારી વિપુલ માત્રામાં ઊભી કરવી એ દેશ સામેનો મુખ્ય પડકાર હોવાનું તેમણે જણાવ્યું હતું. ભારતમાં આર્થિક વિકાસ અંગેનો અહેવાલ રજૂ કરતા તેમણે આર્થિક સુધારા પર પણ ભાર મૂક્યો હતો. સાતત્યપૂર્ણ વિકાસ ભારતના અર્થતંત્રનું મહત્વનું લક્ષણ છે અને એ દિશામાં છેલ્લાં ૩ વર્ષમાં ઝડપી પ્રગતિ થયાનું પણ તેમણે જણાવ્યું હતું. ભારતનો આર્થિક વિકાસ એ રોજગારીવિહીન વિકાસ હોવાનું તારણ તેમણે નકારી કાઢ્યું હતું. 'મેઈક ઈન ઈન્ડિયા' ઝુંબેશ આર્થિક વિકાસને ગતિ આપશે. કૃષિ અને કૃષિ આધારિત ઉદ્યોગોના વિકાસને અગ્રતા આપવાની જરૂરિયાત તેમણે

સ્વીકારી હતી. રોજગારી અને ઉત્પાદકતા બંને વિકાસનાં મુખ્ય સાધન છે અને બંને પર ધ્યાન આપવું જરૂરી છે તેમ તેમણે ઉમેર્યું હતું. ચાલુ નાણાકીય વર્ષના પ્રથમ ત્રણ માસના અહેવાલમાં કૃષિ બજારને સુદૃઢ બનાવવા લેવાયેલાં પગલાંની વિગતો પણ સામેલ કરવામાં આવી છે. ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે કારીગરોને તાલીમ આપી ઉત્પાદકતા વધારવાની પણ હિમાયત કરવામાં આવી છે. દેશ લઘુત્તમ આયાત અને મહત્તમ નિકાસ કરે તે માટેની રૂપરેખા તેમણે રજૂ કરી હતી. દેશમાં વિદેશી મૂડી રોકાણ વધારવા સાથે સ્વદેશી રોકાણ પણ વધવું જરૂરી છે. કુશળ કારીગરોને પ્રોત્સાહન આપવાનું તેમણે સૂચન કર્યું હતું. બેન્કોના વ્યાજદર સ્થિર રાખવાની જરૂરિયાત તેમણે વર્ણવી હતી.

- 3 What is translation ? Explain the meaning of translation through various definition. 14

OR

- 3 Narrate the history of translation. 14

- 4 (a) Explain the rules of translation and its importance. 7

OR

- (a) Explain the process of good translation. 7

- (b) 'Translation is expansion of idea'. Explain the sentence. 7

OR

- (b) Elaborate the types of translation as per objectives. 7

- 5 Write any two short notes from the following : 14

- (1) Importance of translation in today's era
- (2) Qualities of good translator
- (3) Journalism and translation
- (4) Types of translation as per subjects.